

การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4*

THE EVALUATION OF THE MORAL SCHOOL PROJECT OF BANMUANGKAE
SCHOOL UNDER THE OFFICE OF BURIRAM PRIMARY EDUCATION AREA 4

สายฟ้า หาสีสู่¹ และธินิดา พิลาภูมิ²

Saifa Haseesuk¹ and Tinida Pilalum²

โรงเรียนบ้านเมืองแก^{1,2}

Banmuangkae School^{1,2}

Email : Sky.saifa20@gmail.com

บทคัดย่อ

การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)รายงานผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 2)ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการฯ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหมด 144 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม การประเมินโครงการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ; คุณธรรม; โครงการโรงเรียนคุณธรรม

* Received: March 5, 2022; Revised: April 1, 2022; Accepted: April 1, 2022

ABSTRACT

The Assessment aims to 1) Report the results of the Evaluation of the Moral School Project of Banmuangkae School under the Office of Buriram Primary Education Area 4. 2) Assessment satisfaction for the project. Assessments were, Students, Teachers, and Basic education committees 144 persons by Stratified Random Sampling. Used tools: Project assessment questionnaire the reliability levels were 0.89, satisfaction questionnaire the reliability levels were 0.92. The statistics used in the quantitative data analysis including percentage, mean, standard deviation.

The results were as follows: 1. The results of The Evaluation of Report the results of the Evaluation of the Moral School Project of Banmuangkae School Under the Office of Buriram Primary Education Area 4 as a whole was at highest level. 2. The results of the assessment the satisfaction forwards the Evaluation of Report the results of the Evaluation of the Moral School Project of Banmuangkae School under the Office of Buriram Primary Education Area 4as a whole was at highest level.

Keywords : Project Evaluation; Moral; Moral School Project

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

โครงการโรงเรียนคุณธรรมเป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธานเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาได้เร่งรัดพัฒนาให้เยาวชนมีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข มีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมผ่านกิจกรรมโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม” เพื่อพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น ถือว่าเป็นการพัฒนาเยาวชนได้อย่างยั่งยืน (มูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2560) สอดคล้องกับนโยบายโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีกรอบแนวคิด 5 ด้าน คือ พอเพียง กตัญญู ซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบและอุดมการณ์คุณธรรม ซึ่งคุณธรรมเหล่านี้จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดีช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

กระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม หรือ โรงเรียนคุณธรรม ประกอบด้วยงาน 4 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจ และการพัฒนาศักยภาพครูแกนนำและนักเรียน

แกนนำ 2)การลงมือปฏิบัติของโรงเรียน 3)การนิเทศติดตามโรงเรียน และ 4)การรายงานความก้าวหน้าและการประเมินผลซึ่งหัวใจสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม คือ “การแปลงคุณธรรมให้เป็นจริยธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์” ดังนั้น แนวปฏิบัติในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จึงใช้ตารางคุณธรรมอัตลักษณ์เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานคุณธรรมอัตลักษณ์ ประกอบด้วย คุณธรรมเป้าหมาย และพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก (พฤติกรรมที่พึงประสงค์) ซึ่งเกิดจากการประชุมระดมสมองของโรงเรียนตนเอง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของแต่ละโรงเรียนจะแตกต่างกันตามสภาพปัญหาเชิงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนั้นๆ หรือคุณธรรมความดีที่โรงเรียนต้องการสร้างขึ้น เมื่อประชุมระดมสมองได้ความเห็นร่วมกันแล้ว จึงนำมาเขียนเผยแพร่ ในรูปของตารางคุณธรรมอัตลักษณ์เพื่อประกาศเป็นเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมเป้าหมาย และพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกที่ร่วมกันกำหนดขึ้น(ปภัสวดี วีรภิตติ และคณะ, 2560)

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ของโครงการโรงเรียนคุณธรรม เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งค่านิยมของคนไทย 12 ประการ โดยใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ทำให้เห็นคุณค่าของการทำความดี ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี มีความหวังและกำลังใจในการดำรงตนในฐานะนักเรียนที่มีคุณภาพ และเป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติงานโรงเรียนคุณธรรม เห็นความสำคัญ และความจำเป็นที่ควรดำเนินโครงการเช่นนี้อย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนบ้านเมืองแก, 2565)

ดังนั้น ผู้ประเมินในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จึงขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวและมีการประเมินโครงการโดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้(CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่นักเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อรายงานผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้(CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ข้อสนเทศจากการประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปใช้บริหารและพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2565รวมทั้งหมด 230 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2565 รวมทั้งหมด 144 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น(stratified random sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 แบบสอบถามการประเมินตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80–1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.55-0.87

4.2.2 แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80–1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.55-0.87

4.3 การรวบรวมข้อมูล

4.3.1 ผู้ประเมินทำโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในปีการศึกษา 2565

4.3.2 ผู้ประเมินนำแบบประเมินโครงการและแบบประเมินความพึงพอใจไปให้ กลุ่มตัวอย่าง ประเมินหลังจากโครงการเสร็จสิ้น จำนวน 144 ฉบับ

4.3.3 ผู้ประเมินรับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง และได้รับกลับคืนมาจำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3.4 ผู้ประเมินตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามประเมิน

4.3.5 ผู้ประเมินนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.4.1 ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

4.4.2 ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4.3 ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ โดยการใช้การแจกแจงความถี่เป็นตารางแล้วนำเสนอความเรียงท้ายตาราง

5. ผลการวิจัย

5.1 การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายด้าน

ประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4	\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
1. ด้านสภาพแวดล้อม	4.51	0.59	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.52	0.55	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ	4.55	0.51	มากที่สุด
4. ด้านผลผลิต	4.58	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	4.54	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.54) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลผลิต(\bar{X} =4.58, S.D.=0.50) ด้านกระบวนการ(\bar{X} =4.55, S.D.=0.51) ด้านปัจจัยเบื้องต้น(\bar{X} =4.52, S.D.=0.55) และด้านสภาพแวดล้อม(\bar{X} =4.51, S.D.=0.59) ตามลำดับ

5.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้าน

การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านบริบท	4.52	0.51	มากที่สุด
2. ด้านความร่วมมือ	4.55	0.50	มากที่สุด
3. ด้านคุณภาพการศึกษา	4.51	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	4.53	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินโครงการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด(\bar{X} =4.53, S.D.=0.51) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านความร่วมมือ(\bar{X} =4.55, S.D.=0.50) ด้านคุณภาพการศึกษา(\bar{X} =4.51, S.D.=0.51) และด้านบริบท(\bar{X} =4.52, S.D.=0.51)

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการประเมินโครงการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

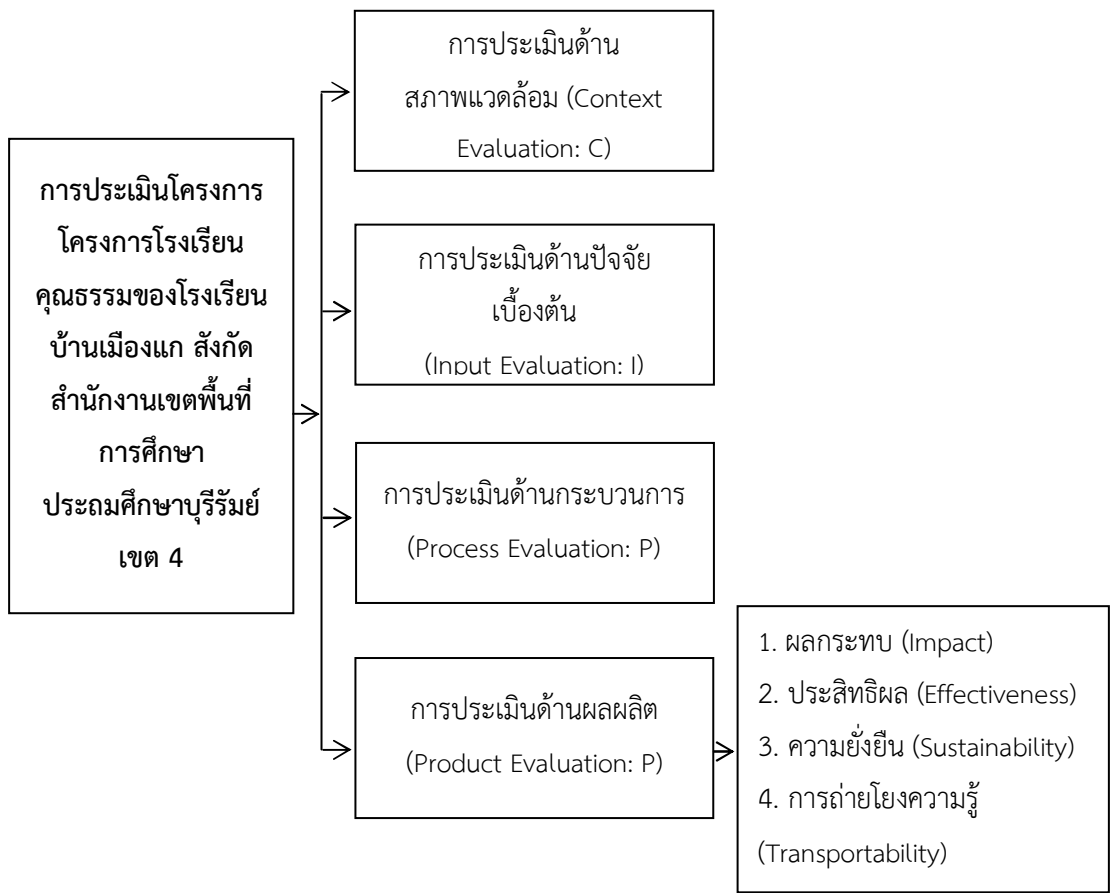
6.1 การประเมินโครงการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด และจากการสอบถามผลกระทบ(Impact) ประสิทธิภาพ(Effectiveness) ความยั่งยืน(Sustainability)

การถ่ายโอนความรู้(Transportability) อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนคุณธรรมอีกทั้งผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดการประเมินโครงการโดยรูปแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ที่ประกอบด้วย 1)การประเมินสภาพแวดล้อม 2)การประเมินปัจจัยเบื้องต้น 3)การประเมินกระบวนการ 4)การประเมินผลผลิต (สมคิด พรหมจ้อย, 2542; ทิศนา แหมมณี, 2546; Stufflebeam and Daniel, 2003) ทำให้ได้ข้อสังเกตของโครงการอย่างรอบด้านใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการสืบสานพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และสนองพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ดังที่ มุลินธิยุวสถิตคุณ (2560) ได้นำเสนอว่า โครงการโรงเรียนคุณธรรมเป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธานเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาได้เร่งรัดพัฒนาให้เยาวชนมีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมผ่านกิจกรรมโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม” เพื่อพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น ถือว่าเป็นการพัฒนาเยาวชนได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการประเมินของ วยุพิน รอดประพันธ์ (2561) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของและสอดคล้องกับการประเมินของ สายฟ้า หาสีสุขและจินดา พิลาถ้ำ (2565) ได้ประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ ผลการประเมินพบว่า การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมรายอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการหลักการจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนคุณธรรมตามอัตลักษณ์ 5 ประการ คือ พอเพียง กตัญญู ซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบและอุดมการณ์คุณธรรม ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้นำเสนอว่า นโยบายโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีกรอบแนวคิด 5 ด้าน คือ พอเพียง กตัญญู ซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบและอุดมการณ์คุณธรรม ซึ่งคุณธรรมเหล่านี้จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี

ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความสุข และสอดคล้องกับการประเมินของ นริศ สุ่นศรีเมือง (2561) ได้ประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พ่อหลวงปวงชนชาวไทย โรงเรียนบ้านทัพหลวง อำเภอร่องบัวขาว จังหวัดสระแก้ว ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ต่อการดำเนินงาน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พ่อหลวงปวงชนชาวไทย โรงเรียนบ้านทัพหลวง อำเภอร่องบัวขาว จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับการประเมินของ เกษร คำวิไล (2564) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการประเมิน พบว่า การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการประเมินโครงการโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้การประเมินโครงการโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มีกระบวนการประเมิน 4 ด้าน 1)การประเมินด้านสภาพแวดล้อม(Context Evaluation: C) 2)การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น(Input Evaluation: I) 3)การประเมินด้านกระบวนการ(Process Evaluation: P) 4)การประเมินด้านผลผลิต(Product Evaluation: P)มีการขยายส่วนการประเมินออกเป็น ผลกระทบ(Impact) ประสิทธิภาพ(Effectiveness) ความยั่งยืน(Sustainability) และการถ่ายโอนความรู้(Transportability) ที่ได้จากการกระบวนการประเมินในครั้งนี้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมสำหรับการบริหารจัดการและนำไปบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนต่อไป

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ผลประเมินโครงการโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.51, S.D.=0.59$) ซึ่งเมื่อนำมาจัดอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า การประเมินโครงการในด้านสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้โครงการของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นก่อนที่จะลงมือดำเนินโครงการตามแผน ดังนั้น ผู้บริหารในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนและขับเคลื่อนนโยบายโรงเรียนคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามสภาพบริบท

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประเมินผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมตามบริบทอย่างเหมาะสม และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการนี้เทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

7.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมานโยบายสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนคุณธรรมมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมีการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินโครงการโดยชุมชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ

7.2.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บริหารมอบหมาย โดยพิจารณาจากผลการประเมินโครงการที่ผ่านนำมาปรับปรุงบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม

7.2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะ และให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม

7.2.5 ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรให้การสนับสนุนตามความเหมาะสมในขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรมในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 ผลจากการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อนำมาจัดอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปลงเชิงลึกเพื่อประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาในลักษณะการพัฒนารูปแบบ หรือการพัฒนากลยุทธ์ที่จะส่งผลให้การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

8. บรรณานุกรม

- เกษร คำวิไล. (2564). การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*. 18(2). 87-96.
- ทิตนา แคมมณี. (2546). **14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริศ สุนศรีเมือง,ว่าที่ร้อยตรี. (2561). การประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อถวาย เป็นพระราชกุศลแด่พ่อหลวงปวงชนชาวไทย โรงเรียนบ้านทัพหลวง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัด สระแก้ว. *วารสารมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 12(2). 132-146.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปภัสวดี วีรภิตติ และคณะ. (2560). **คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม**. นนทบุรี : บริษัท สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2560). **คู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม**. กรุงเทพฯ : บริษัท สหมิตรพรินติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด.
- โรงเรียนบ้านเมืองแก. (2565). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**. บุรีรัมย์ : โรงเรียน บ้านเมืองแก.

- วายุพิน รอดประพันธ์. (2561) การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน
ซีป(CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครสวรรค์ เขต 3. นครสวรรค์ : โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายฟ้า หาสีสู่ข และธินิดา พิลาล้ำ. (2565). การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 4. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 2(1). 33-42.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มาตรฐานและตัวชี้วัด.
กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- Stufflebeam and Daniel. (2003). The CIPP model for Evaluation. International Handbook
of Educational Evaluation.